

Voorstel aan het algemeen bestuur

datum AB	12 mei 2021
AB-voorstel	2021, nummer 26
openbaar	Ja
agendapunt	4.4
steller/cluster	Gineke Anninga / Programmering, Planning & Financiën
portefeuille(s)	Patrick van der Broeck
bijlage(n)	2
zaaknr.	2020-Z6653
documentnr.	2021-D33400

Onderwerp

Audit delegatie en mandaat

Voorstel

1. het auditrapport en de daarin opgenomen bevindingen en leerpunten, evenals het standpunt van het dagelijks bestuur daaromtrent, voor kennisgeving aannemen;
2. vaststellen dat aan de auditopdracht is voldaan.

Toelichting

Op 8 juli 2020 heeft het algemeen bestuur een bestuurlijk kader voor audits vastgesteld. Het audit onderwerp voor 2020 is geworden: de praktische uitwerking van de delegatie- en mandaat structuur bij Waterschap Limburg. Gevraagd wordt hoe delegatie en mandaat in de praktijk werkt en of dat is wat het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg wil. Als hoofdvraag is geformuleerd:

Hoe werkt de gekozen delegatie- en mandaatstructuur in de praktijk en stelt de gekozen bevoegdheidsverdeling het algemeen bestuur in staat om effectief, efficiënt en slagvaardig te besturen?

De hoofdvraag is verdeeld in zes deelvragen:

1. Wat is er bij het waterschap geregeld m.b.t. delegatie en mandaat?
2. Waarom hebben we gekozen voor deze verdeling van bevoegdheden?
3. Hoe worden de gedelegeerde en gemandateerde bevoegdheden in de praktijk uitgevoerd?
4. Hoe verloopt de communicatie tussen dagelijks bestuur en algemeen bestuur over de gedelegeerde en gemandateerde bevoegdheden?
5. Is er sprake van effectief, efficiënt en slagvaardig bestuur?
6. Welke leerpunten kunnen er ontleend worden aan de geconstateerde bevindingen?

Voor de beantwoording van deze vragen is een normenkader opgesteld.

Bevindingen

1. Voldoen aan wettelijke eisen:
  - In algemene zin is vastgesteld dat de delegatie- en mandaatverordening en het delegatie- en mandaatbesluit zijn genomen conform de daarvoor geldende wettelijke regels en op de voorgeschreven wijze bekend zijn gemaakt.
  - Bij de uitleg van artikel 5, eerste lid, van de delegatie- en mandaatverordening is niet op voorhand duidelijk wat hier concreet onder moet worden verstaan. Ook bij de uitleg van bepaalde bepalingen in het delegatie- en mandaatbesluit (nrs. 14, 15 en 28) is niet op voorhand duidelijk wat hier concreet onder moet worden verstaan.
2. Motieven voor bevoegdheidsverdeling en handelen naar de tijdgeest:
  - In algemene zin is vastgesteld dat de besluiten een duidelijke omschrijving geven van de bevoegdheid, aan wie de bevoegdheden zijn overgedragen en welke randvoorwaarden eraan verbonden zijn.
  - De verdeling van bevoegdheden in kaderstellend en controlerend voor het algemeen bestuur en beleidsvoorbereidend en beleidsuitvoerend voor het dagelijks bestuur is een voor alle decentrale overheden gebruikelijke verdeling van bevoegdheden. Deze verdeling van bevoegdheden sluit aan bij de tijdsgeest. Het algemeen bestuur heeft voldoende handelingsruimte gecreëerd om haar kader stellende en controlerende rol passend bij de tijdsgeest uit te voeren.
3. Handelen binnen kaders:
  - Besluiten zijn bevoegd genomen.
  - Het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst wordt door het DB gezien als uitvoering van beleid, de dagelijkse gang van zaken. Er is niet met het algemeen bestuur gecommuniceerd.
4. Heldere bevoegdheden, verantwoordelijkheden en juiste toepassing:

Bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn helder vastgelegd en in de onderzochte casussen op de juiste wijze toegepast. De enige kanttekening hierbij is dat in het projectplan Waterwet vispassage Volmolen ontbreekt waarom de gebruikte bevoegdheid van toepassing is en de Algemene aanwijzing voor wijze van ondertekening niet is gevolgd bij projectplan en leggerbesluit. Het vermelden van het delegatiebesluit en de vindplaats ervan ontbreekt. In de casus dijkversterking Arcen kan geconcludeerd worden dat het DB actief informeert en zich bewust is van de maatschappelijke gevoeligheid van het project.
5. Efficiënt, effectief en slagvaardig besturen:
  - Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat een andere bevoegdheidsverdeling zou leiden tot efficiënter of effectiever besturen.
  - Het algemeen bestuur beschikt over voldoende instrumentarium om effectief, efficiënt en slagvaardig te kunnen besturen en is hier voldoende bekend mee.
  - Het DB legt expliciet verantwoording af op de afgesproken manier en heeft aandacht voor goede communicatie met het algemeen bestuur. Toezeggingen worden expliciet gemaakt en opgenomen in de verslagen. Daarnaast worden actielijsten bijgehouden. De voortgang hiervan wordt bewaakt.

- De Raad voor het Openbaar Bestuur concludeert in het rapport 'goede ondersteuning, sterke democratie' dat de taak van algemeen besturen steeds complexer en intensiever wordt. Zij adviseert om meer gebruik te maken van de ondersteuningsmogelijkheden die er zijn.

Leerpunten

1. Voldoen aan wettelijke eisen:

Artikel 5, eerste lid van de delegatie- en mandaatverordening bevat bepalingen waarbij niet op voorhand duidelijk is wat hier concreet onder moet worden verstaan. Hetzelfde geldt voor bepaling 14, 15 en 28 van het delegatie- en mandaatbesluit. Het verdient, gelet op de rechtszekerheid en een duidelijke bevoegdheidsverdeling, de voorkeur dat het schriftelijke mandaat/delegatie precies de grenzen aangeeft van wat de gemandateerde/ gedelegeerde wel en niet mag, hoe moeilijk dat misschien ook op voorhand te bepalen zal zijn.

2. Handelen binnen kaders:

Het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten (casus Voedselbossen) is door het dagelijks bestuur opgevat als beleidsuitvoering, een dagelijkse aangelegenheid. Het algemeen bestuur is zelf aan zet om te bepalen of zij de verantwoording die plaatsvindt voldoende acht.

3. Heldere bevoegdheden, verantwoordelijkheden en juiste toepassing:

Het dagelijks bestuur wordt verzocht om in de projectplannen Waterwet nadrukkelijker te motiveren waarom een besluit kan worden gebaseerd op de gedelegeerde bevoegdheid onder 14 in het Delegatie- en mandaatbesluit. Daarnaast wordt het dagelijks bestuur erop gewezen dat uit artikel 9 van de Delegatie- en mandaatverordening voortvloeit dat bij een op grond van een gedelegeerde bevoegdheid genomen besluit het delegatiebesluit en de vindplaats moeten worden vermeld.

4. Efficiënt, effectief en slagvaardig besturen:

Op basis van het door de Raad voor het Openbaar Bestuur uitgevoerde onderzoek wordt geadviseerd om het gesprek en de dialoog aan te gaan over de vraag: 'wat voor algemeen bestuur willen wij zijn' en in het verlengde van het antwoord op deze vraag te bekijken of er een behoefte bestaat onder de AB-leden om de ondersteuning van het algemeen bestuur nader te overwegen.

Op verzoek van het algemeen bestuur wordt gewerkt aan een procesvoorstel voor invoering van een rekenkamer en een commissie begroting en verantwoording. Redenen hiervoor zijn het wetsvoorstel invoering decentrale rekenkamers en de wens van het algemeen bestuur om de controlerende rol goed in te vullen. Deze ontwikkelingen kunnen de wijze waarop audits in de toekomst worden uitgevoerd beïnvloeden.

Standpunt dagelijks bestuur

De audit is uitgevoerd in opdracht van het algemeen bestuur en begeleid door een bestuurlijke klankbordgroep, bestaande uit de heren Freij (fractie Water Natuurlijk), Litjens (fractie Ongebouwd), Breugelmans (fractie Waterbelang), Berger (fractie Lokaal Limburg), Bouts (fractie Bedrijven) en Achten (fractie VVD).

De klankbordgroep heeft geoordeeld dat aan de auditopdracht is voldaan. De onderzoeksvragen zijn op adequate wijze onderzocht en beantwoord. Wij hebben het auditrapport voor kennisgeving aangenomen.

Bij de eerstvolgende wijziging van het delegatie- en mandaatbesluit zal:

- Artikel 5, eerste lid, sub a uit de delegatie- en mandaatverordening: *‘wanneer krijgt de uitoefening van de bevoegdheid grote bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële consequenties’ nader worden geduid en meer vorm en inhoud worden gegeven in het delegatie- en mandaatbesluit.*
- Artikel 5, eerste lid, sub b uit de delegatie- en mandaatverordening *wanneer is bij afwijking van beleid precedentwerking te verwachten?* zal bij een volgende wijziging van het delegatie- en mandaatbesluit worden geschrapt.
- Bepaling 14 en 15 vervallen, omdat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet het DB bevoegd wordt tot het vaststellen van projectbesluiten.
- Bepaling 28 ziet op het ambtenarenrecht. Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren is de noodzaak van deze bepaling komen te vervallen. Ook deze bepaling zal daarom bij een wijziging van het delegatie- en mandaatbesluit worden geschrapt.

Voor wat betreft het advies om het gesprek en de dialoog aan te gaan over de vraag: ‘wat voor algemeen bestuur willen wij zijn’ en in het verlengde van het antwoord op deze vraag te bekijken of er een behoefte bestaat onder de AB-leden om de ondersteuning van het algemeen bestuur nader te overwegen, zijn wij van mening dat het algemeen bestuur zélf bepaalt wat voor algemeen bestuur men wil zijn. Het is de verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur om het gesprek hierover aan te gaan. Een dergelijk gesprek tussen AB en DB past in de besturingsfilosofie (spiegelgesprek).

Commissieadvies

De commissie Waterkeringen & Bestuur en Organisatie heeft ter zake positief geadviseerd.

Het dagelijks bestuur,

de secretaris-directeur,

ir. E.J.M. Keulers MMO

de dijkgraaf,

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck